



Kristianstads kommun
Barn- och utbildningsnämnden
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Granskning av elevhälsan

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kristianstads kommun har PwC genomfört en granskning av elevhälsan. Granskningens revisionsfråga har varit:

- *Säkerställer barn- och utbildningsnämnden att elevhälsan i grundskolan bedrivs ändamålsenligt?*

Efter genomförd granskning bedömer vi att barn- och utbildningsnämnden delvis säkerställer att elevhälsan i grundskolan bedrivs ändamålsenligt.

Bedömningen grundas bland annat på att elevernas arbetsmiljö i klassrummen varierar samt att andelen elever som upplever studiero på alla eller nästan alla lektioner endast är 63,1 % hos elever i årskurs 7-9 enligt genomförd trygghets- och trivselenkät år 2017. Vi konstaterar vidare att dokumentation av elevhälsans möten inte sker enhetligt mellan skolorna i dagläget, vilket vi ser som en brist.

Det sker ett förebyggande och hälsofrämjande arbete i varierande grad ute på skolorna. Vi anser att nämnden bör säkerställa att det finns likvärdiga förutsättningar för ett förebyggande och hälsofrämjande arbete ute på skolorna.

Vi konstaterar att barn- och utbildningsnämnden beslutat om riktlinjer för elevhälsans arbete men att dess innehåll ännu inte är implementerade i organisationen. Av denna anledning har det skiljt sig mellan skolorna om en lokal elevhälsoplan upprättats. Vi bedömer att det är av vikt att barn- och utbildningsnämnden säkerställer att riktlinjerna implementeras och att barn- och utbildningsnämnden genomför en uppföljning av att samtliga skolor tar fram en lokal elevhälsoplan.

Vi konstaterar att det finns rutiner upprättade på skolorna för att elever med behov av stöd ska uppmärksammas och utredas. Vi konstaterar vidare att hanteringen av anmälan till elevhälsan genomgår ett kulturskifte på skolorna där det går från att ibland ske "korridorsanmälningar" till att alla anmälningar anmäls till elevhälsan via en blankett.


Utifrån genomförd granskning rekommenderas barn- och utbildningsnämnden

- att efter införandet av PMO systemet genomföra kommungemensamma utbildningar där information ges på vilket sätt elevhälsans möten ska dokumenteras,
- att nämnden säkerställer att det finns förutsättningar för skolorna att skapa studiero i klassrummen vilket bedöms som viktigt för att eleverna ska nå sina kunskapsmål samt en bra miljö för kunskapsutveckling och personlig utveckling för eleverna,
- att nämnden fortsatt arbetar med att skapa förutsättningar för ett likvärdigt förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolorna,

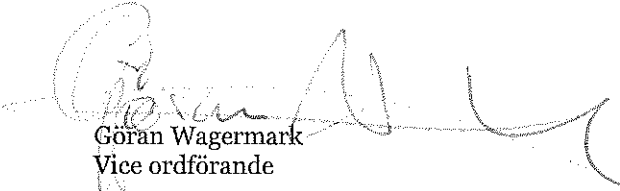
- att nämnden säkerställer att riktlinjerna för elevhälsans arbete och dess innehåll implementeras i verksamheten samt att det genomförs en uppföljning av att samtliga skolor tar fram en lokal elevhälsoplan.
- att nämnden fortsatt vidtar åtgärder för att korta ner väntetiden för ärenden till den centrala elevhälsan.

Granskningsrapporten överlämnas till barn- och utbildningsnämnden och svar önskas före den 1 maj samt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för kännedom.

För revisorerna i Kristianstads kommun



Göran Sevebrant
Ordförande



Göran Wagermark
Vice ordförande

Granskningsrapport

Granskning av elevhälsan

Kristianstad kommun

*Malin Jönsson
Certifierad kommunal
revisor*

*Cornelia Pethrus
Revisionskonsult*

Januari 2019

pwc

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	6
2.1.	Bakgrund	6
2.2.	Syfte och frågeställningar	6
2.3.	Revisionskriterier	7
2.4.	Avgränsning och metod.....	7
3.	Inledning	8
3.1.	Granskning av elevhälsan våren 2018.....	8
3.2.	Statistik.....	9
4.	Iakttagelser och bedömningar	10
4.1.	Det finns ett systematiskt kvalitetsarbete för elevhälsan.....	10
4.2.	Det säkerställs att eleverna erbjuds en bra miljö för sin kunskapsutveckling och personliga utveckling på skolorna	13
4.3.	Det sker dokumentation av elevhälsans möten på skolorna.....	16
4.4.	Det finns ett förebyggande och hälsofrämjande arbete för att nå eleverna i ett tidigt stadiet av ohälsa	18
4.5.	Det finns fungerande rutiner på skolorna för hur elever med behov av stöd ska uppmärksammas och utredas	21
4.6.	Det sker ett kontinuerligt och pedagogiskt samarbete mellan elevhälsan och annan personal på skolorna	25
5.	Bedömningar	26
5.1.	Rekommendationer.....	29

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kristianstad kommun genomfört en granskning av elevhälsan.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om barn- och utbildningsnämnden säkerställer att elevhälsan i grundskolan bedrivs ändamålsenligt.

Utifrån genomförd granskning är bedömningen att barn- och utbildningsnämnden delvis säkerställer att elevhälsan i grundskolan bedrivs ändamålsenligt. Bedömningen grundar sig på utfallet av nedan kontrollmål.

Kontrollmål	Kommentar
Det finns ett systematiskt kvalitetsarbete för elevhälsan	<p>Uppfyllt</p> <p>Vi konstaterar att det finns ett systematiskt kvalitetsarbete för elevhälsan. Vidare konstaterar vi att det tydliggörs i kommunens riktlinjer hur det systematiska kvalitetsarbetet skall genomföras. Vi noterar även att elevhälsans arbete numera ryms inom ramen för årshjulet för inrapportering av systematiskt kvalitetsarbete samt att nämnden framöver skall få ta del av även elevhälsans systematiska kvalitetsarbete. Vidare konstaterar vi att skolorna har ett systematiskt kvalitetsarbete och det sker en rad olika aktiviteter inom ramen för detta. Vi konstaterar även att PMO¹ systemet kan vara ett sätt att skapa enhetlighet i rapporteringen och det är av vikt att tydliggöra hur detta system skall användas för att enhetlighet skall skapas.</p>
Det säkerställs att eleverna erbjuds en bra miljö för sin kunskapsutveckling och personliga utveckling på skolorna	<p>Delvis uppfyllt</p> <p>Vi konstaterar att det sker ett arbete i form av framtagande av styrdokument och aktiviteter för att säkerställa en bra miljö för kunskapsutveckling för eleverna. Vi konstaterar vidare att elevernas arbetsmiljö i klassrummen varierar vilket vi baserar på intervjuerna med elevrådsrepresentanterna där flera elever upplever att det kan vara svårt att finna studiero när det är en stökig miljö i klassrummen. Vi konstaterar vidare att det framgår av den trygghets- och trivselenkät som genomförts att andelen elever</p>

¹ Profdoc Medical Office

som upplever studiero på alla eller nästan alla lektioner endast är 63,1 % hos elever i årskurs 7-9. Vi konstaterar vidare att det anges utmaningar avseende barn med särbegåvning då det är svårt att utmana dessa elever.

Det sker dokumentation av elevhälsans möten på skolorna

Delvis uppfyllt

Vi konstaterar att det inte finns några lagkrav vilka anger att elevhälsans möten ska dokumenteras men konstaterar att det är framtaget en vägledning för elevhälsan av förvaltningschefen där det framgår att elevhälsans inre arbete bör dokumenteras. Vi konstaterar att dokumentationen av elevhälsans möten inte sker enhetligt mellan skolorna i dagsläget, vilket vi ser som en brist. Vidare konstaterar vi att det i styrdokument och vid intervjuer beskrivs hur systemet PMO skall kunna generera en enhetlig och kvalitetssäker dokumentation, vilket vi ser som positivt. Vi vill lyfta fram vikten av att det efter införande genomförs kommungemensamma utbildningar i PMO systemet vilken inkluderar information hur elevhälsans möten ska dokumenteras.

Bedömningen grundar sig på att det i vägledningen för elevhälsan som är framtagen av förvaltningschefen framgår att elevhälsans inre arbete bör dokumenteras och vi noterar att detta inte sker enhetligt mellan skolorna i dagsläget, vilket vi ser som en brist. Vi noterar dock att det inte finns några lagkrav på dokumentation av elevhälsans möten.

Det finns ett förebyggande och hälsofrämjande arbete för att nå eleverna i ett tidigt stadiet av ohälsa

Delvis uppfyllt

Vi konstaterar att det finns styrdokument antagna av barn- och utbildningsnämnden vilka lyfter fram vikten av ett förebyggande och hälsofrämjande arbete i skolorna. Vi konstaterar vidare att det framgår av de av nämnden nyligen antagna riktlinjen för elevhälsoarbetet att de lokala elevhälsoplanerna ska innehålla ett avsnitt om skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete vilket vi ser som positivt. Vi konstaterar att det varierar mellan skolorna i vilken utsträckning det sker ett förebyggande och hälsofrämjande arbete. Vi anser att näm-

den bör säkerställa att det finns likvärdiga förutsättningarna för ett förebyggande och hälsofrämjande arbete ute på skolorna.

Det finns fungerande rutiner på skolorna för hur elever med behov av stöd ska uppmärksammas och utredas

Delvis uppfyllt

Vi konstaterar att barn- och utbildningsnämnden beslutat om riktlinjer för elevhälsans arbete men att dess innehåll ännu inte är implementerade i organisationen. Av denna anledning har det skiljt sig mellan skolorna om en lokal elevhälsoplan upprättats. Vi bedömer att det är av vikt att barn- och utbildningsnämnden säkerställer att riktlinjerna implementeras och att barn- och utbildningsnämnden genomför en uppföljning av att samtliga skolor tar fram en lokal elevhälsoplan.

Vi konstaterar att det finns rutiner upprättade på skolorna för att elever med behov av stöd ska uppmärksammas och utredas. Vi konstaterar vidare att hanteringen av anmälan till elevhälsan genomgår ett kulturskifte på skolorna där det går från att ibland ske ”korridorsanmälningar” till att alla anmälningar anmäls till elevhälsan via en blankett.

Det sker ett kontinuerligt och pedagogiskt samarbete mellan elevhälsan och annan personal på skolorna

Uppfyllt

Vi konstaterar att samtliga elevhälsoteam bedömer att det finns ett kontinuerligt och pedagogiskt samarbete med annan personal på skolorna. Vi konstaterar vidare att det är viktigt att samarbetet mellan elevhälsan och annan personal på skolorna också bör formaliseras för att inte bli beroende av nyckelpersoner i form av engagerade personer på skolorna. Vi bedömer det som lämpligt att detta framgår av den lokala elevhälsoplanen.

Vi rekommenderar barn- och utbildningsnämnden

- att efter införandet av PMO systemet genomföra kommundemensamma utbildningar där information ges på vilket sätt elevhälsans möten ska dokumenteras,
- att nämnden arbetar vidare för att säkerställa att även särskilt begåvade barn får det stöd som behövs i form av ökade utmaningar,

- att nämnden säkerställer att det finns förutsättningar för skolorna att skapa studiero i klassrummen vilket bedöms som viktigt för att eleverna ska nå sina kunskapsmål samt en bra miljö för kunskapsutveckling och personlig utveckling för eleverna,
- att nämnden fortsatt arbetar med att skapa förutsättningar för ett likvärdigt förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolorna,
- att nämnden säkerställer att riktlinjerna för elevhälsans arbete och dess innehåll implementeras i verksamheten samt att det genomförs en uppföljning av att samtliga skolor tar fram en lokal elevhälsoplan,
- att nämnden fortsatt vidtar åtgärder för att korta ner väntetiden för ärenden till den centrala elevhälsan.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Enligt skollagen (2010:800) ska det för eleverna i förskoleklass, grundskola, grundskola, sameskola, specialskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande.

Av skolverkets PM om elevhälsa framgår att skolan ska se till att eleverna har en bra miljö för sin kunskapsutveckling och personliga utveckling. I det förebyggande och hälsofrämjande arbetet ska elevhälsan bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Elevhälsan ska också enligt skollagen stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål och i det individuellt riktade arbetet har elevhälsan därför ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling.

Om det befaras att en elev inte kommer att kunna nå de kunskapsmål som minst ska uppnås ska det genomföras extra anpassningar inom ramen för den ordinarie verksamheten. Om detta inte ger önskvärda resultat och effekter ska berörd personal anmäla detta till rektor. Om utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd, ska eleven ges sådant stöd.

I april 2018 genomförde revisorerna i Kristianstad kommunen en granskning av elevhälsan där ett antal förbättringsområden konstaterades. Revisorerna i Kristianstad kommun har utifrån en bedömning av väsentlighet och risk beslutat att genomföra en fördjupad granskning av elevhälsan i Kristianstad kommun där enskilda skolor valts ut.

2.2. Syfte och frågeställningar

Syftet med granskningen har varit att bedöma om barn- och utbildningsnämnden säkerställer att elevhälsan i grundskolan bedrivs ändamålsenligt.

Kontrollmål

- Det finns ett systematiskt kvalitetsarbete för elevhälsan
- Det säkerställs att eleverna erbjuds en bra miljö för sin kunskapsutveckling och personliga utveckling på skolorna
- Det sker dokumentation av elevhälsans möten på skolorna
- Det finns ett förebyggande och hälsofrämjande arbete för att nå eleverna i ett tidigt stadium av ohälsa
- Det finns fungerande rutiner på skolorna för hur elever med behov av stöd ska uppmärksammas och utredas
- Det sker ett kontinuerligt och pedagogiskt samarbete mellan elevhälsan och annan personal på skolorna

2.3. Revisionskriterier

- Skollagen (2010:800)
- Skolverkets PM om elevhälsa
- Vägledning för elevhälsan, Socialstyrelsen och Skolverket, senast reviderad januari 2017
- Vägledning för elevhälsa, framtagna av förvaltningschefen 2012-11-28, redaktionell revidering 2017-12-01
- Riktlinjer för elevhälsans arbete, antagen av barn- och utbildningsnämnden 2018-09-04

2.4. Avgränsning och metod

Granskningen avgränsas till att avse barn- och utbildningsnämnden och grundskolan samt år 2018. Följande tre skolor är utvalda i granskningen Centralskolan (åk F-6), Degebergskolan (åk F-9) och Fjälkingeskolan (åk F-9). Vi har i granskningen genomfört dokumentstudier och intervjuer.

Vi har i granskningen intervjuat:

- Barn- och utbildningsnämndens presidium
- Förvaltningschef på barn- och utbildningsförvaltningen
- Skolchef på barn- och utbildningsförvaltningen
- Rektor årskurs F-3 på Degebergskolan
- Rektor årskurs 4-9 på Degebergskolan
- Elevhälsoteamet på Degebergskolan bestående av speciallärare, två specialpedagoger, skolsköterska och kurator
- Elevrådet på Degebergskolan med representanter från årskurs 7-9
- Rektor årskurs F-3 på Fjälkingeskolan
- Rektor årskurs 4-9 på Fjälkingeskolan
- Elevhälsoteamet på Fjälkingeskolan bestående av två specialpedagoger och skolsköterska
- Elevrådet på Fjälkingeskolan med representanter från årskurs 4-9.
- Rektor årskurs F-1 samt fritidshem på Centralskolan
- Rektor årskurs 2-6 på Centralskolan
- Elevhälsoteamet på Centralskolan bestående av skolsköterska, kurator och specialpedagog
- Elevrådet på Centralskolan med representanter från årskurs F-6

Samtliga intervjuade med undantag för eleveråden har tagit del av revisionsrapporten för sakgranskning.

3. Inledning

3.1. Granskning av elevhälsan våren 2018

Under våren år 2018 genomförde PwC på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kristianstad kommun en granskning av elevhälsans uppdrag, organisation och arbete. Syftet med granskningen var att granska om barn- och utbildningsnämnden säkerställer att elevhälsan i grundskolan bedrivs på ett sätt som överensstämmer med gällande lagstiftning och myndigheters vägledande dokument. Efter genomförd revision gjordes bedömningen att barn-och utbildningsnämnden inte i alla delar säkerställer att elevhälsan i grundskolan bedrivs ändamålsenligt.

Vi har tagit del av barn- och utbildningsnämndens sammanträdesprotokoll från 2018-09-04 där det framgår att:

- Nya rutiner införs för att tydliggöra det hälsofrämjande och förebyggande arbete som bedrivs på kommunala skolor.
- Nämnden kommer att presenteras ytterligare underlag kring elevhälsans arbete.
- Likvärdighet i elevhälsans arbete förstärks genom nya riktlinjer i kombination med kompetensutvecklingsinsatser.

Sedan den ovan beskrivna granskningen genomfördes anger förvaltningsledningen vid intervju att det har skett ett arbete med att ta fram styrdokumentet *riktlinjer för elevhälsans arbete*. I detta arbete var rektorer och flera specialpedagoger delaktiga. Nämnden fattade beslut om styrdokumentet vid sammanträde 2018-09-04. I styrdokumentet anges bland annat att varje skola ska ta fram en lokal elevhälsoplan och i dokumentet finns det stöd för hur framtagandet skall ske. Det anges vid intervjun att varje skola skall ha en lokal elevhälsoplan till nästa läsår.

3.2. Statistik

I nedan statistik erhållen av skolchefen synliggörs antalet ärenden som är anmälda till den lokala elevhälsan totalt för kommunens grundskolor fram till januari år 2018 - november år 2018. Antal ärenden är fördelade mellan förskoleklass- årskurs 3, årskurs 4-6 samt årskurs 7-9. I statistiken nedan är ett ärende en elev. Nedan framgår även antalet elever totalt och antalet ärenden till elevhälsan i procent av totalt antal elever.

Vi har i granskningen inte funnit någon jämförande statistik i Kolada² avseende antal ärenden till elevhälsan eller information om vilken typ av ärende som är vanligast vid anmälan till elevhälsan. I nedan tabell synliggörs det att 20,5 % av eleverna i kommunens grundskola har minst ett ärende hos elevhälsan. Utifrån nedan tabell vill vi lyfta fram vikten av att elevhälsans kvalitet och utveckling prioriteras.

	Antal elever på skolorna	Antal ärenden 2018	Antal ärenden i % av totalt antal elever	Antal ärenden F-3	Antal ärenden 4-6	Antal ärenden 7-9
Kommunala grundskolor i Kristianstad Kommun	8750	1795	20,5 %	612	561	607

² Kommun- och landstingsdatabasen

4. *Iakttagelser och bedömningar*

4.1. *Det finns ett systematiskt kvalitetsarbete för elevhälsan*

4.1.1. *Iakttagelser*

Det systematiska kvalitetsarbetet ska enligt 4 kap. 6 § skollagen dokumenteras, både på huvudmannanivå och på skolenhetsnivå. Rutiner för dokumentationsarbetet får enligt skollagens förarbeten utarbetas hos huvudmannen och på de enskilda skolenheterna. Rimligen bör information om resultat och måluppfyllelse, analys av förbättringsområden samt beslut om förbättringsåtgärder ingå i en sådan redovisning. Dokumentation visar vad som behöver utvecklas, varför och på vilket sätt. Den behövs för att kunna följa kvalitetsutvecklingen över tid och se effekterna av ett utvecklingsarbete.

I granskningen av elevhälsan som genomfördes under våren framkom att i *Vägledning för elevhälsa* beskrivs det att elevhälsan ingår som en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå men även på skolnivå. Grunderna i det systematiska kvalitetsarbetet är att planera, följa upp och utveckla utbildningen. Elevhälsan ska bidra till att eleverna ska få en god utbildning och därför anges det i dokumentet att det är angeläget att elevhälsans arbete tar avstamp från en kvalitetsprocess liknande den modell som Skolverket har presenterat:

- ”Var är vi?” är en fråga som endast kan besvaras utifrån en uppföljning eller analys av nuläget.
- ”Vart ska vi?” tar avstamp ifrån den nulägesbeskrivning som gjordes i ett föregående skede. Här skapas de mål som elevhälsan ska arbeta utifrån. Målen ska byggas på de styrdokument som tillsammans skapar ramverket för elevhälsan.
- ”Hur gör vi?” beskriver vilka arbetssätt och vilken organisation som krävs för att elevhälsan ska uppnå de uppsatta mål som har bestämts.
- ”Hur blev det?” är den sista frågan och för att kunna besvara den krävs en analys av måluppfyllelsen. Analysen ligger sedan som grund för eventuellt beslut om andra arbetssätt.

Den ovan beskrivna kvalitetsprocess kan göras inom centrala elevhälsoenheten, men även på lokal enhetsnivå. Huvudmannen har också möjligheter att genom uppföljning undersöka ifall förutsättningar ges för en elevhälsa som följer styrdokumentens intentioner.

Även i styrdokumentet *Riktlinjer för elevhälsans arbete* beskrivs hur uppföljning ska ske utifrån Skolverkets modell. I detta styrdokument tydliggörs även hur den lokala elevhälsan skall följas upp. I styrdokumentet framgår att respektive rektor årligen följer upp den lokala elevhälsans arbete. Aktuella punkter att ta upp är hur elevhälsan medverkat till att skapa positiva lärandesituationer för eleverna, hur arbetet på individ-, grupp och organisationsnivå med hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande insatser fungerat under året. Även en analys av beslutade åtgärdsprogram och exempelvis av den medicinska

elevhälsans hälsosamtal ska ingå. Utvärderingen blir sedan underlag för planeringen av elevhälsans mål och arbete inför kommande läsår. I styrdokumentet finns även en guide med exempel på relevanta frågor som elevhälsoteamen kan ställa vid en uppföljning på organisationsnivå, gruppnivå och individnivå.

Den centrala elevhälsoenheten ansvarar för en årlig uppföljning av de insatser som enheterna inom förvaltningen tagit del av från de olika professionerna inom centrala elevhälsoenheten. Uppföljning sker också utifrån de prioriteringar som gjorts av huvudmannen och utifrån de prioriteringar som gjorts utifrån enhetens egen plan för arbetet. Sammanställningen kommer framöver att presenteras för nämndens vid utvärderingsdagar.

Vid intervju med förvaltningsledningen framgår att varje skola skall upprätta en lokal elevhälsoplan, vilket även framgår i styrdokumentet *Riktlinjer för elevhälsans arbete*. De lokala elevhälsoplanerna framöver skall integreras i BUSK – barn och utbildningsförvaltningens systematiska kvalitetsarbete. Det framgår att tidigare rapporterade inte alla delar av det systematiska kvalitetsarbetet till nämnden men framöver skall det systematiska kvalitetsarbetet i skolorna även rapporteras till nämnden. De lokala elevhälsoplanerna finns således med i årshjulet för inrapportering av systematiskt kvalitetsarbete.

Rektorer på Centralskolan uppger att det sker en helhetsanalys - utvärdering av antal ärenden, förebyggande och hälsofrämjande insatser inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet i juni varje år. Vid denna utvärdering är all personal vid skolan med oavsett profession. Det genomförs en analys av utvärderingen för att komma fram till hur arbetet skall ske framåt. Vid helhetsanalysen av läsåret 17/18 uppges bland annat att det behöver ske en utveckling av arbetet med hälsofrämjande och förebyggande insatser. Helhetsanalysen läggs sedan upp i systemet och det är sedan skolcheferna för områdena som träffar nämnden och lyfter olika utmaningar.

Vid intervju med elevhälsoteamet på Centralskolan framhålls en enkät som skolan genomför avseende otrygghet. Utifrån resultaten av enkäten kan sedan insatser sättas in som till exempel rastvakt på ett specifikt område på skolgården.

Rektorer på Degebergaskolan uppger att elevhälsoteamet arbetat tillsammans med övriga skolan i det systematiska kvalitetsarbetet och elevhälsan finns med i de projekt som bedrivs på skolan. Rektorerna har även valt att fokusera på vissa delar i kvalitetsarbetet, så som digitalisering, formativ bedömning och ett projekt kring hälsofrämjande skola. Rektorerna uppger också att dokumentation sker i PMO³ – vilket skolområdet Degebergaskolan ingår i är pilot för. Riktlinjerna som finns centralt i kommunen uppges också vara ett bra stöd i det systematiska kvalitetsarbetet. Rektorerna framhåller även att det lokala elevhälsoteamet arbetar med problematisk frånvaro vilket är en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Elevhälsoteamet på Degebergaskolan framhåller att det finns en systematisk rapportering av frånvaro. En gång i månaden kollas statistiken avseende frånvaro och alla elever med en frånvaro över 20 % tas upp i elevhälsan. Vid intervjun uppges PMO systemet vara välkommet då uppföljning och dokumentation av arbetet kan ske systematiskt där. Dock framhålls att detta blir ytterligare en dokumentationsuppgift, vilken inte har budgeterats

³ Profdoc Medical Office

för. Det framhålls även att det finns mycket frågor kring detta system så som hur det skall dokumenteras och vad som skall skrivas i dokumentationen vilket de önskar mer information om.

Elevhälsoteamet vid Fjälkingeskolan uppger att det genomförs klassgenomgångar en gång per termin. Lärarna får ange om det finns elever de inte tror kommer att nå kunskapsmålen. Utifrån detta så kan extra anpassningar sättas in och det sker sedan uppföljningar av de eleverna som tas upp vid dessa klassgenomgångar. Vid intervju med rektorer på Fjälkingeskolan anges utöver klassgenomgångarna som beskrivits ovan även minnesanteckningar vid elevhälsans möten samt halvårsanalyser av verksamheten och trygghet- och trivselenkäter som delar i det systematiska kvalitetsarbetet.

4.1.2. Bedömning

Kontrollmålet bedöms som uppfyllt.

Vi konstaterar att det finns ett systematiskt kvalitetsarbete för elevhälsan. Vidare konstaterar vi att det tydliggörs i kommunens riktlinjer hur det systematiska kvalitetsarbetet skall genomföras. Vi noterar även att elevhälsans arbete numera ryms inom ramen för årshjulet för inrapportering av systematiskt kvalitetsarbete samt att nämnden framöver skall få ta del av även elevhälsans systematiska kvalitetsarbete. Vidare konstaterar vi att skolorna har ett systematiskt kvalitetsarbete och det sker en rad olika aktiviteter inom ramen för detta. Vi konstaterar även att PMO systemet kan vara ett sätt att skapa enhetlighet i rapporteringen och det är av vikt att tydliggöra hur detta system skall användas för att enhetlighet skall skapas.

Sammantaget bedöms det finnas ett systematiskt kvalitetsarbete för elevhälsan.

4.2. *Det säkerställs att eleverna erbjuds en bra miljö för sin kunskapsutveckling och personliga utveckling på skolorna*

4.2.1. *Iakttagelser*

Enligt Skolverket ska skolan se till att eleverna har en bra miljö för sin kunskapsutveckling och personliga utveckling. Elevhälsans roll ska därför främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Det innebär att elevhälsan ska bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Elevhälsan ska också arbeta med mer generellt inriktade uppgifter som rör elevernas arbetsmiljö, till exempel skolans värdegrund, arbetet mot kränkande behandling, undervisningen om tobak, alkohol och andra droger, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning. Elevhälsan ska också stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål och i det individuellt riktade arbetet har elevhälsan därför ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling.

I styrdokumentet riktlinjer för elevhälsans arbete anges att alla barn och elever i kommunens skolor ska ges det stöd och den stimulans de behöver i sitt lärande och i sin utveckling för att utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt möjligt enligt utbildningens mål. Den inkluderande lärmiljön omfattar tre delar:

Pedagogisk miljö – pedagogiska strategier och stöd, arbetslaget som möter eleven, elevers olika sätt att lära, IT i lärandet och pedagogiska och kompensatoriska hjälpmedel

Social miljö – elevens delaktighet, trygghet och känsla av gemenskap, begripliga och hanterbara sammanhang, samverkan med hemmet och normer, värden och attityder

Fysisk miljö – rumsliga funktioner och kommunikation, ljud och bullernivå, visuell miljö, ventilation och utemiljö

Förvaltningen genomför årligen en trygghet- och trivselenkät. Vi har tagit del av resultatet för år 2017 där vi bland annat kan utläsa att andel elever som kan arbeta i lugn och ro på alla eller på nästan alla lektioner är 70,6 % i årskurs 3-6 och 63,1 % i årskurs 7-9.

Förvaltningschefen har utformat ett direktiv om att utarbeta en lokal handlingsplan för särskilt begåvade barn och elever samt undersöka och skapa möjliga forum för fortbildning för olika nivåer inom förvaltningen kring särskilt begåvade barn/elever. Vi har tagit del av handlingsplan särskilt begåvade barn daterad 2018-08-28. I handlingsplanen beskrivs bland annat hur den lokala elevhälsan skall arbeta med åtgärder avseende särskilt begåvade barn. Den lokala elevhälsan ska inom teamets ram lyfta och följa arbetet kring barn med särskild begåvning. De ska också bidra med kompetens i pedagogiska utredningar samt ge stöd till barnets socioemotionella utveckling. Vi har även tagit del av styrdokumentet kunskaps- och metodstöd gällande psykisk hälsa/ohälsa hos barn och unga. I detta dokument beskrivs insatser som kan göras på organisations, grupp och individnivå. Exempel på insatser som kan genomföras på organisationsnivå är föreläsning/utbildning för personal, handlingsplan vid stor ogiltig frånvaro, närvaroteam och likabehandlings-

plan. Insatser att genomföra på gruppnivå är till exempel avslappning och fysisk aktivitet. På individnivå kan insatserna vara till exempel stödsamtal hos kurator eller att extra anpassningar och särskilt stöd genomförs.

På Centralskolan lyfter rektorerna fram att de under 2017 pratade mycket om pedagogisk miljö med lärarna. Till exempel hur möblering ska ske, flöden/rörelse, lättillgänglighet, ljud och ljus. Detta anges vara en pågående process som inte är färdig ännu. Även elevhälsoteamet vid Centralskolan uppger att det sker mycket diskussioner i personalgruppen kring lärmiljöer. Bland annat har ett bildstödsprogram introducerats där alla klasser skall arbeta med bildstöd på tavlan. Det uppges finnas många elever som är i behov av bildstöd som komplement till undervisningen. Lärmiljön uppges bli bättre och bättre och det sker ett utvecklingsarbete kring detta. Bland annat så får lärarna vid arbetsplatsträffar presentera för varandra hur de har byggt upp sina klassrum och på så vis tillvaratas de goda exemplen.

Andra exempel som anges vid intervjuer på Centralskolan är hälsosamtal i årskurs fyra. Vid dessa samtal kan frågor ställas om exempelvis kränkningar och detta kan då sedan sammanställas när samtalen genomförts med alla individer. Vi har tagit del av Centralskolans ordningsregler, vilka bland annat är att vi använder ett vårdat språk och respekterar varandra samt att vi låter alla vara med i leken. Vi har också tagit del av rutiner avseende ärenden gällande kränkning/diskriminering samt plan mot diskriminering och kränkande behandling. I planen mot diskriminering och kränkande behandling beskrivs en rad förbyggande insatser som genomförs. Bland annat vuxennärvaro i omklädningsrum och fritidspersonal som anordnar rastaktiviteter. Elevhälsoteamet framhåller även att kuratorn kan gå ut i klassrummet och prata om exempelvis låg självkänsla med eleverna. Det anges även vid intervju som viktigt att informera om psykisk ohälsa och att det är viktigt att även vårdnadshavare informeras om att psykisk ohälsa och vad det innebär. Ett exempel på hur det kan ske är att kurator kan närvara vid ett föräldramöte och informera om till exempel stress.

Elevrådsrepresentanter vid Centralskolan lyfter att duscharna på skolan inte är särskilt bra samt att studieron ibland påverkas av höga ljudvolymen i klassrummen.

På Degebergaskolan lyfts det fram att den äldre delen av fastigheten är från år 1954 och den andra delen från 1970-talet med eftersatt underhåll där även ljudabsorbenterna är av äldre modell. För inte så länge sedan fick de moderniserat sex klassrum vilket även innebar nya ljudabsorbenter. Detta ska enligt rektorerna gjort stor skillnad för ljudvolymen i klassrummen.

De försöker på Degebergaskolan att anpassa studiemiljön och förutsättningarna så mycket som är möjligt utifrån givna förutsättningar. Några exempel på detta är att barnen får sitta på pilatesbollar vid skolbänken eller så kan de sätta gummiband på bänkbena till de barn som har svårt att koncentrera sig och vill ha något att pyssla med under lektionen. Om barnen har svårt för att koncentrera sig och önskar ett eget litet krypin försöker de att skärma av en del av klassrummet med bokhyllor och skärmar. Elevhälsoteamet lyfter fram att på deras skola så är det många barn som är i behov av särskilt stöd. Detta påverkar givetvis de andra barnen i klassen då de får svårare att koncentrera sig. Då det ibland kan vara känsligt för barnen att sticka ut genom sina hjälpmedel lyfter elevhälsoteamet fram att de försöker att införa vissa hjälpmedel på gruppnivå i klassen. Det som är bra för en

elev är bedöms sällan vara dåligt för en annan. För att införa hjälpmedel i klassrummen krävs det dock att lärarna vågar bryta sina mönster och prova nya hjälpmedel, något som kan vara en utmaning ibland.

Elevhälsoteamet på Degebergaskolan lyfter att skolans fysiska miljö är bra. Det är bra klassrum och i viss mån tillgång till grupprum. Matsalen är dock ingen trevlig miljö där barnen helst inte vill vara. Vid intervju med elevrådsrepresentanter framgår att det finns önskemål om mer flexibla studiemiljöer samt att det ibland kan vara stökigt på lektionerna vilket leder till försämrad studiero.

På Fjälkingskolan lyfter elevhälsoteamet fram att det är fräscha lokaler men det är många elever på en liten yta. Elevhälsotemat anger att bildstöd kan vara ett sätt att göra anpassningar i undervisningen. Elevhälsoteamet lyfter fram att det finns mycket resurser i årskurs 1-3 med assistenter men att det från och med årskurs 4 inte finns resurser i samma utsträckning. Elevhälsoteamet menar att barnen kan få en svårare väg att nå kunskapsmålen när det inte längre finns lika mycket resurser vilket exempelvis kan resultera i stökiga klassrum. Av denna anledning uppger elevhälsoteamet att de försöker göra övergången till årskurs 4 så bra som möjligt för eleverna.

Avseende elever med särbegåvning så menar elevhälsoteamet att det inte finns utrymme tidsmässigt att stötta dem på bästa sätt. Även rektorerna på Fjälkingskolan anger att det finns en svårighet i att utmana elever med särbegåvning. I det skolområde Fjälkingskolan ingår i har det diskuterats om dessa barn skall få möjlighet att träffas.

Rektorerna anger även att det finns ett bra underlag för kunskapsutvecklingen och att de har en god koll på vart eleverna befinner sig. Det genomförs även uppföljning av kränkningar där mönster kan utläsas två gånger per år. Det genomförs även trygghet- och trivselenkäter samt att det har genomförts klassgenomgångar om kunskap och socialt klimat. Rektorerna anger även att det finns ljudisolerade platser på skolan samt att det finns ett väl inarbetat arbetssätt avseende mindre anpassningar.

Vid intervju med elevrådsrepresentanter på Fjälkingskolan uppges matsalen och omklädningsrummen till idrottshallen som exempel på platser som kan förbättras. De anger även att det är en bra ventilation på skolan och att lokalerna är nymålade. Det kan också bli stökigt på lektionerna ibland vilket påverkar studieron och även rasterna uppges kunna bli stökiga.

4.2.2. Bedömning

Kontrollmålet bedöms som delvis uppfyllt.

Vi konstaterar att det sker ett arbete i form av framtagande av styrdokument och aktiviteter för att säkerställa en bra miljö för kunskapsutveckling för eleverna. Vi konstaterar vidare att elevernas arbetsmiljö i klassrummen varierar vilket vi baserar på intervjuerna med elevrådsrepresentanterna där flera elever upplever att det kan vara svårt att finna studiero när det är en stökig miljö i klassrummen. Vi konstaterar vidare att det framgår av den trygghets- och trivselenkät som genomförts att andelen elever som upplever studiero på alla eller nästan alla lektioner endast är 63,1 % hos elever i årskurs 7-9. Vi konstaterar vidare att det anges utmaningar avseende barn med särbegåvning då det är svårt att utmana dessa elever.

Sammantaget bedöms nämnden delvis säkerställa att eleverna erbjuds en bra miljö för sin kunskapsutveckling och personliga utveckling på skolorna.

4.3. Det sker dokumentation av elevhälsans möten på skolorna

4.3.1. Iakttagelser

I skolan bedrivs både verksamhet som innebär ärendehandläggning och verksamhet som utgör ett faktiskt handlande. Av Socialstyrelsen och Skolverkets vägledning för elevhälsan är gränsen mellan dessa ofta flytande men ärendehandläggning kan skiljas från faktiskt handlande genom att den avser myndighetens beslutande verksamhet. Vidare framgår att dokumentationskraven ser olika ut för ärendehandläggning och faktiskt handlande. Av Socialstyrelsen och Skolverkets vägledning går det att utläsa att det enligt förvaltningslagen alltid ska finnas ett underlag inför beslut i ärenden som innebär myndighetsutövning mot någon enskild, och det gäller också i elevhälsoärenden. Myndighetsutövning mot enskild innebär att myndigheten bestämmer om en förmån, rättighet, skyldighet, disciplinär åtgärd eller något annat jämförbart för den enskilda. Detta kan gälla beslut i till exempel ärenden om särskilt stöd, avstängning och andra åtgärder enligt 5 kap. skollagen samt ärenden om mottagande av elev. Enligt vägledningen kan underlaget för beslut bestå av dokument såsom formella protokoll i elevhälsoärenden, åtgärdsprogram, utredningar, tester eller liknande men även inkludera andra noteringar och anteckningar som har betydelse för bedömningarna och beslut.

Av Socialstyrelsens och Skolverkets vägledning framgår exempel på faktiskt handlande vilket är vanlig undervisning samt delar av det dagliga elevhälsoarbetet, till exempel en elevs samtal med lärare eller besök hos kurator. Det lyfts fram att förvaltningslagens bestämmelser om dokumentation gäller inte direkt denna del av verksamheten men att gränsen kan vara flytande.

I styrdokumentet *vägledning för elevhälsa* framtaget av förvaltningschefen framgår att förutom dokumentation av frågor som rör enskilda elever bör även elevhälsoteamets inre arbete dokumenteras utifrån syftet att kunna utvärdera regelbundet, se mönster och möjligheter att förändra och utveckla. Även i nämndens styrdokument *riktlinjer för elevhälsans arbete* framgår även att dokumentationen är viktig för att följa elevhälsoärenden och aktuella stödåtgärder, men också för att kunna utvärdera de insatser som genomförts. Det lyfts fram av förvaltningsledningen att införandet av systemet PMO kommer att leda till en likvärdig och mer kvalitetssäker dokumentation, Utgångspunkten i dokumentationen är dels enskilda elevärenden men även protokoll från möten inom elevhälsoteamen.

Av intervjuer med elevhälsoteamet på Centralskolan framgår att elevhälsan har möten en gång per vecka. Det är rektorn som arbetar fram en dagordning och övriga i elevhälsan får dagordningen inför mötet och har möjlighet att lägga till ytterligare ärenden om det dykt upp någonting akut. Det anges även vid intervju att det är tydligt vem som skall göra vad och vem som ansvarar för vilka ärenden efter mötena. Var tredje vecka är även psykologen

från den centrala elevhälsan som är knuten till skolan medverkande vid mötet. Vi har tagit del av minnesanteckningar från elevhälsans möten på Centralskolan.

Vi har även tagit del av minnesanteckningar från elevhälsans möten på Fjälkingeskolan. Vid intervju med elevhälsoteamet på Fjälkingeskolan uppges att elevhälsan har möten varannan tisdag och att dessa möten protokollförs. Det framhålls även under intervjun att mötena borde ske varje vecka istället för varannan vecka för att ha en tätare dialog inom elevhälsoteamet. Psykologen från den centrala elevhälsan som är knuten till skolan uppges vara med vid mötena några gånger per termin.

Vid intervju med rektorer på Degebergaskolan framgår att elevhälsan har möte varje vecka. Elevhälsans möten dokumenteras inte men information om eleverna förs in i varje enskild elevs akt. En av rektorerna hänvisar beslutet om att inte dokumentera elevhälsans möten till boken Sekretess och anmälningsplikt i förskola och skola⁴ där det enligt rektor framgår Justitieombudsmannens (JO) kritik inom skolområdet. Enligt intervjun framgår det att JO funnit det olämpligt pga. sekretesskäl att i samma beslutsprotokoll behandla flera elever. Enligt intervju har JO dock i ett annat ärende lyft att det inte är formellt fel men mindre lämpligt från sekretesssynpunkt att beslut rörande olika elever upptas på samma sida i ett protokoll.

Vid intervju med det lokala elevhälsoteamet på Degebergaskolan framgår att information delges inför mötena om det till exempel är något speciellt ärende som skall tas upp så att det finns möjlighet att läsa på om ärendet inför mötena. Psykologen som är knuten till skolan från den centrala elevhälsan anges vara med vid mötena en gång i månaden.

Av nämndens riktlinjer för Elevhälsan framgår att de olika professionerna i elevhälsan lyder under olika sekretessbestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen, OSL. För specialpedagoger, psykologer och kuratorer i elevhälsan gäller stark sekretess, dvs. sekretess är huvudregeln och uppgifter får bara föras vidare om det står klart att detta kan ske utan men för den enskilde (23 kap 2 § OSL). Elevhälsans medicinska insats är dessutom en egen och självständig verksamhetsgren vilket innebär att det råder sekretess mellan elevhälsans medicinska insats och den övriga verksamheten i skolan. Huvudregeln är därför samtycke från vårdnadshavarna. För det fall vårdnadshavarna inte vill ge sitt samtycke finns det en sekretessbrytande regel som ger skolläkare och skolsköterskor en möjlighet att lämna uppgifter om barnet eller eleven till övrig personal inom elevhälsan eller övrig personal som arbetar med särskild elevstödande verksamhet för eleven ska kunna för nödvändigt stöd (25 kap. 13 a § OSL). Det framgår av riktlinjerna att denna bestämmelse dock ska användas undantagsvis. Av riktlinjerna framgår att Specialpedagoger, psykologer och kuratorer inte har sekretess gentemot rektor eller lärare som är berörda av ärendet, eftersom de tillhör samma verksamhetsgren.

4.3.2. *Bedömning*

Kontrollmålet bedöms som delvis uppfyllt.

Vi konstaterar att det inte finns några lagkrav vilka anger att elevhälsans möten ska dokumenteras men konstaterar att det är framtaget en vägledning för elevhälsan av förvalt-

⁴ Staffan Olsson, år 2011

ningschefen där det framgår att elevhälsans inre arbete bör dokumenteras. Vi konstaterar att dokumentationen av elevhälsans möten inte sker enhetligt mellan skolorna i dagsläget, vilket vi ser som en brist. Vidare konstaterar vi att det i styrdokument och vid intervjuer beskrivs hur systemet PMO skall kunna generera en enhetlig och kvalitetssäker dokumentation, vilket vi ser som positivt. Vi vill lyfta fram vikten av att det efter införande genomförs kommungemensamma utbildningar i PMO systemet vilken inkluderar information hur elevhälsans möten ska dokumenteras.

Sammantaget bedöms det delvis ske dokumentation av elevhälsans möten på skolorna. Bedömningen grundar sig på att det i vägledningen för elevhälsan som är framtagen av förvaltningschefen framgår att elevhälsans inre arbete bör dokumenteras och vi noterar att detta inte sker enhetligt mellan skolorna i dagsläget, vilket vi ser som en brist. Vi noterar dock att det inte finns några lagkrav på dokumentation av elevhälsans möten.

4.4. Det finns ett förebyggande och hälsofrämjande arbete för att nå eleverna i ett tidigt stadie av ohälsa

4.4.1. Iakttagelser

Enligt Kristianstads kommuns Skolplan för 2012-2018 har alla elever rätt till en skola som erbjuder en trygg miljö där alla får chansen att utvecklas ifrån sina möjligheter. Elevhälsan ska stödja elevernas utveckling mot utbildningen samt ska främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande. Skollagen ställer krav på att elevhälsans verksamhet ska vara av god kvalitet och säkerställa likvärdigt stöd (SFS 2010:800).

Enligt styrdokumentet *Vägledning för elevhälsa* är det elevhälsoteamens ansvar att arbeta hälsofrämjande - *"Elevhälsan bidrar till skolans vardag blir stödjande, trygg och främjande"* genom exempelvis:

- värdegrundsarbete
- arbete mot mobbing och kränkningar/likabehandlingsarbete
- att elevhälsan syns och finns i eleverna vardag
- hälsoarbete, ex kost, sömnvanor, hälsobesök och vaccinationer.
- tjej- och killgrupper
- utbildningar kring bemötande och förhållningssätt
- inkluderade insatser

Det är även elevhälsoteamens ansvar att arbeta förebyggande- *"Elevhälsan ställer skärpan mot ett specifikt problem"* genom exempelvis:

- insatser riktade mot en särskild elevgrupp
- bearbeta resultat av trivsel- och trygghetsenkäter
- anpassa den fysiska och psykosociala arbetsmiljön utifrån aktuella behov
- omsätta likabehandlingsplanen i vardagen
- kartläggningar
- konsultation till arbetslag
- handledning till personal

I vägledning för elevhälsa tydliggörs det att det hälsofrämjande och förebyggande arbetet kan ske på individ-, grupp- och organisationsnivå.

Vid intervju med barn- och utbildningsnämndens presidium lyfts vikten av att det finns ett hälsofrämjande och förebyggande arbete ute på skolorna samt att det är viktigt att man ser elevens hela dag som undervisning. Barn- och utbildningsnämnden antog 2018-09-04 riktlinjer för elevhälsoarbetet där det framgår att varje skola ska upprätta en lokal elevhälsoplan vilken bland annat ska innehålla ett avsnitt om det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på skolan. Det framgår även av riktlinjerna att vårdnadshavare har en central roll i elevhälsoarbetet och en god kontakt med vårdnadshavare skapar bättre förutsättningar för att lyckas med de åtgärder som planeras. Grunden i samarbete med föräldrar är att utveckla en dialog och därmed skapa en tillitsfull relation.

Vid intervju med förvaltningsledningen lyfter de fram att det sker ett hälsofrämjande och förebyggande arbete idag ute på skolorna men att detta alltid kan utvecklas. Förvaltningsledningen framhåller att skolorna har möjlighet att efterfråga hälsofrämjande och förebyggande insatser från den centrala elevhälsoenheten. Ett exempel på hur den centrala elevhälsoenheten kan stödja de lokala elevhälsoteamen är bland annat genom utbildningsinsatser som kan kopplas till det hälsofrämjande och förebyggande arbetet.

Av intervjuer med rektorerna på de olika skolorna framgår att skolorna arbetar på olika sätt med det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Det framgår vidare att det är viktigt att få all personal på skolan engagerad i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Samtliga rektorer framhåller att mycket arbete de gör är hälsofrämjande och förebyggande men det uppkommer också akuta händelser som måste hanteras.

Även elevhälsoteamsrepresentanter instämmer med rektorerna om att det sker mycket akuta händelser som inte alltid går att förutse och som tar tid från det långsiktiga och strategiska arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser. Det framhålls i intervju med elevhälsoteamsrepresentanter att det är viktigt att skolans organisation som helhet är hälsofrämjande och förebyggande.

På Centralskolan har de arbetat mycket med tjej- och killgrupper där de utifrån pedagogernas önskemål diskuterat bland annat hedersförtryck och utfrysning. Genom dessa grupper försöker de också komma över de kulturbarriärer som finns och upplever att eleverna är öppna och ställer många frågor. De har också haft temadagar kring sociala medier för att göra eleverna uppmärksamma på hur man ska förhålla sig till sociala medier. Både rektorerna och elevhälsan berättar vid intervjun att de olika professionerna turas om att hälsa eleverna välkomna på morgonen vid skolans entré. Genom detta synliggörs de både för elever och vårdnadshavare samt kan notera om någon elev skulle vara nedstämd när de kommer till skolan. Elevhälsoteamet lyfter vid intervjun fram att de i dessa fall ställer en fråga till eleven om hur de mår och om eleven vill prata med någon.

Degebergaskolans elevhälsoteam lyfter fram att de nu börjar gå från akuta insatser till att kunna arbeta mer förebyggande och hälsofrämjande. Samtidigt är de medvetna om att det även i dagsläget genomförs många förebyggande och hälsofrämjande åtgärder. Degebergaskolan har tagit fram en elevhälsoplan⁵ där det framgår ett avsnitt om förebyggande och

⁵ Gällande från 2018-11-05

hälsofrämjande arbete. Av dokumentet framgår att mycket av det förebyggande och hälsofrämjande arbetet utgår från att fysisk aktivitet främjar inlärning och att det är personalen i elevhälsoteamet som har initierat detta arbete. I dokumentet samt vid intervjuerna lyfts det fram att personal och elever i årskurs F-3 och fritidshemmet påbörjat ett projekt under läsåret 18/19 i samarbete med Skåneidrotten kring att göra eleverna mer fysiskt aktiva under skoldagen. Samarbetet har enligt intervju med elevhälsoteamet resulterat i att en lärare får 25 % av sin lön betald från Skåneidrotten i syfte att arbete hälsofrämjande och förebyggande. Fler exempel på hälsofrämjande aktiviteter är att alla elever i årskurs 4-7 har rörelse på schemat varje dag. De dagar de inte har idrott och hälsa på schemat har eleverna pulsträning där de arbetar mycket med pulsklockor och hinderbanor. Rektorerna är dock medvetna om att detta kräver ett stort engagemang av lärarna genom att sätta upp hinderbanor på morgonen och själva vara aktiva i övningarna. De mindre barnen upp till årskurs 4 har under hösten haft 4 minuters tabata⁶ en morgon i veckan före det att lektionerna börjar. Efter att lärarna upplevt en positiv effekt av detta utökades antalet tabatapass till två dagar i veckan efter höstlovet år 2018.

Rektorerna har startat en skolidrottsförening på skolan i vilken en niondeklassare är ordförande. För att lugna niondeklassarna inför nationella proven infördes ett gympapass på provdagens morgon vilket ordförande i skolidrottsföreningen höll i. De elever som inte ville vara med kunde välja att istället göra ett pass i mindfulness. Rektorerna lyfte vid intervjun fram att eleverna upplevdes som lugnare inför proven.

Enligt intervju med rektorerna på Fjälkingskolan finns det ett bra förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolan vilken bland annat innehåller en fadderverksamhet för de mindre barnen, rastaktiviteter på låg och mellanstadiet, kompisplats på rasten där eleverna kan gå om de behöver en rastkompis, kompisgrupper på skolan och åldersblandade arbeten. Elevhälsoteamet på skolan lyfter fram att de inte har någon tid för förebyggande och hälsofrämjande arbete på gruppnivå men att det möjligtvis finns på individnivå i samband med specifika ärenden. Det lyfts även fram att ambitionen finns men att tiden saknas.

4.4.2. *Bedömning*

Kontrollmålet bedöms som delvis uppfyllt.

Vi konstaterar att det finns styrdokument antagna av barn- och utbildningsnämnden vilka lyfter fram vikten av ett förebyggande och hälsofrämjande arbete i skolorna. Vi konstaterar vidare att det framgår av de av nämnden nyligen antagna riktlinjen för elevhälsoarbetet att de lokala elevhälsoplanerna ska innehålla ett avsnitt om skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete vilket vi ser som positivt. Vi konstaterar att det varierar mellan skolorna i vilken utsträckning det sker ett förebyggande och hälsofrämjande arbete. Vi anser att nämnden bör säkerställa att det finns likvärdiga förutsättningar för ett förebyggande och hälsofrämjande arbete ute på skolorna.

Sammantaget bedöms det delvis finnas ett förebyggande och hälsofrämjande arbete för att nå eleverna i ett tidigt stadiet av ohälsa.

⁶ Högintensiv träningsform

4.5. Det finns fungerande rutiner på skolorna för hur elever med behov av stöd ska uppmärksammas och utredas

4.5.1. Iakttagelser

Enligt riktlinjerna för Elevhälsans arbete, ansvarar alla som arbetar i skolan för att uppmärksamma elever som behöver särskilda stödåtgärder och för att informera rektor om detta. Av riktlinjerna framgår även att varje skola ska upprätta en lokal elevhälsoplan vilken ska vara väl förankrad och känd bland alla medarbetare på skolan. Syftet med elevhälsoplanen är att tydliggöra, för alla medarbetare på skolan, elevhälsans uppdrag och arbetsgång vid extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram. Av de centrala riktlinjerna får skolorna stöd i vilka rubriker och vilket innehåll som ska finnas i planen. Vid vår granskning har Degebergaskolan upprättat en lokal elevhälsoplan. Rektorerna på Centralskolan lyfte vid intervjun fram att en lokal elevhälsoplan ska tas fram till våren år 2019. Rektorerna på Fjälkingeskolan har vid intervjun inte tagit del av informationen att en lokal elevhälsoplan ska upprättas.

På Centralskolan finns det en ärendegång för elevhälsoarbetet⁷ med en instruktion hur läraren ska agera när det upptäcks att en elev har svårigheter eller riskerar att inte nå kunskapsmålen. Det framgår att alla anpassningar och insatser kommuniceras och utvärderas tillsammans med vårdnadshavare och elev. Instruktionen inleds med att kartlägga vart det finns behov av extra anpassningar för att eleven ska nå kunskapskraven. Det är klassläraren som ansvarar för att detta genomförs. Om det skulle visa sig att anpassningarna inte gett önskat resultat skriver läraren och eventuellt en specialpedagog en utredning av behov av särskilt stöd i edWise. Utredningen bifogas sedan till rektor som fattar beslut om ett åtgärdsprogram ska upprättas eller ej. Beslutet publiceras i edWise. Om rektors beslut är att åtgärdsprogram ska upprättas genomför läraren detta i edWise och det handlar nu om särskilt stöd. Rektor godkänner åtgärdsprogrammet och läraren följer upp och utvärderar åtgärdsprogrammet en gång per termin tillsammans med elev och vårdnadshavare. Om ytterligare utredning/ kartläggning/ stöd behövs anmäls ärendet till skolans elevhälsa via en särskild blankett.

Det finns vidare rutiner gällande hög frånvaro hos elev där läraren vid oro för en elev med hög frånvaro ska kontakta vårdnadshavaren för ett möte. Om elevens frånvaro överstiger 20 % ska läraren anmäla det till skolans elevhälsoteam. I samband med detta skriver läraren också en utredning om särskilt stöd. Efter detta kallar rektor till ett möte med vårdnadshavare och elev samt andra berörda. Vid detta möte upprättas ett åtgärdsprogram. I det fall frånvaron fortsätter att vara hög gör skolan en orosanmälan till socialförvaltningen samt fortsätter lärare och rektor att ha kontakt med vårdnadshavare. Det poängteras i rutinen att det är den undervisande läraren som har ansvaret för att kontrollera på edWise hur hög frånvaro eleverna har.

Det lyfts fram vid intervjuerna med rektorerna att det ibland är känsligt för vårdnadshavarna att deras barn behöver stöd vilket kan försvåra för skolteamet att sätta in de anpassningar som behövs. Vid intervju med rektorerna på Centralskolan lyfts det fram att de

⁷ Gällande från 2018-02-05

har en stor utmaning i att "skolifiera" vårdnadshavarna och få dem att känna sig trygga med det svenska skolsystemet och kommunicera vikten av att eleven går i skolan. Det lyfts vidare fram vid intervjun med rektorerna på Centralskolan att det är svårt att få vårdnadshavarna till skolan för föräldramöten och utvecklingssamtal. För att få vårdnadshavarna att gå på möten försöker de att införa olika teman på föräldramötena. Rektorerna på Centralskolan lyfter fram att de ser detta som ett utvecklingsområde och kommer att ta ett nytt grepp för att få vårdnadshavarna till föräldramöten och utvecklingssamtal.

I Degebergaskolans elevhälsoplan framgår ärendegången för anmälan till elevhälsoteamet. Det framgår av dokumentet att respektive ämneslärare, mentorer och övrig personal har ett gemensamt ansvar för att uppmärksamma elever som är i behov av extra anpassningar i undervisningen för att nå mål och kunskapskraven i respektive ämne.

Det framgår vidare att inget formellt beslut behöver fattas av rektor då det gäller extra anpassningar och att dessa anpassningar ska ske skyndsamt. Anpassningarna ska i möjligaste mån göras inom ramen för den ordinarie undervisningen. Dessa insatser i form av extra anpassningar (av mindre ingripande karaktär) dokumenteras i edWise eller för elever i årskurs 6-9 genom en digital blankett/ formulär. Enligt elevhälsoplanen ansvarar respektive ämneslärare för att följa upp de extra anpassningarna som görs i aktuellt ämne minst en gång per termin.

Det framgår av skolans elevhälsoplan att om en elev trots stödinsatser i form av extra anpassningar eller om stödinsatser av mindre ingripande karaktär inte bedöms tillräckliga ska elevens mentor skyndsamt meddela rektor skriftligt genom en aktualisering till elevhälsoteamet. Enligt intervjuerna sker detta efter att läraren själv provat de hjälpmedel är möjligt att använda sig av i klassrummet. Av elevhälsoplanen framgår att mentorn bör ha ett samtycke från vårdnadshavarna för att ärendet ska tas upp av elevhälsoteamet. Mentorn fyller sedan i en blankett "*aktualisering av elevärende*" och gör i samband med detta en utredning om särskilt stöd tillsammans med undervisande lärare. Analys och pedagogisk bedömning av genomförd utredning genomförs av mentor, specialpedagog och i samråd med elevhälsoteamet. Enligt elevhälsoplanen behandlar sedan skolans elevhälsoteam ärendet skyndsamt och rektor fattar beslut om eleven bedöms vara i behov av särskilt stöd. Rektor beslutar även om stödinsatser samt om åtgärdsprogram ska upprättas. I det fall åtgärdsprogram upprättas skrivs åtgärderna ner av specialpedagog och rektor. Det framgår vidare att presentationen av åtgärdsprogrammet, det vill säga de åtgärder angående särskilt stöd som skolan erbjuder, görs med fördel med vårdnadshavare och elev. Åtgärdsprogrammet ska följas upp och utvärderas minst en gång per termin.

I skolans elevhälsoplan framgår vidare att rektor vid behov skickat en ansökan till den centrala elevhälsan där en beskrivning av efterfrågat uppdrag ges. Det lyfts fram vid intervjuerna att man anser sig uppmärksamma elevers behov i ett tidigt stadiet men att detta inte alltid hjälper då processen hos den centrala elevhälsan ofta är väldigt lång. Vid behov av stöd från den centrala elevhälsan kan det ibland gå upp till två år innan ärendet behandlas. Rektorerna upplever dock att centrala elevhälsan kommit mer i fas sedan den centrala rekryteringen av fler psykologer. En väntetid på ett halvår till år bedöms dock som normalt enligt intervjuerna med elevhälsoteamet. Under denna tid arbetar lärarna i samverkan med elevhälsoteamet utifrån bästa förmåga med det man tror behovet rör sig om. Rektorerna lyfter fram att skolan har ett bra elevhälsoteam med erfarenhet av att genomföra behovsutredningar vilket gör att de inte förlorar så mycket tid utan kan hjälpa

eleven utifrån en första bedömning som görs på skolan. Det lyfts fram som frustrerande att vissa ärenden får stå tillbaka hela tiden för andra mer prioriterade ärenden. Det lyfts fram att när en elev får vänta länge på en utredning kan det tillkomma många andra saker som psykisk ohälsa, självskadebeteende och ohälsa.

Enligt intervjuerna på Degebergaskolan upplevs det finnas en otydlighet kring psykologernas uppdrag på den centrala elevhälsan kring om och när de ska handleda skolans personal eller utreda ärenden. Det lyfts vidare fram att det upplevs som att det är upp till varje psykolog på den centrala elevhälsan att bedöma hur man ska arbeta.

Det lyfts även fram att man ibland inte märker av att elever har ett behov av stöd förrän de blir äldre och kraven ökar. I vissa fall har det inte syns förrän vid årskurs nio.

Degebergaskolan är en av pilotskolorna för PMO systemet som ska bidra till en enhetlig dokumentation i kommunen och underlätta övergångar då all information om eleverna finns samlad på ett ställe. Idag lyfts det fram att information om elevers behov av stöd kan falla mellan stolarna vid övergång till annan skola. Skolan lyfter fram att det är ett bra system men att det är svårt att hinna med att dokumentera allt. Detta är något de behöver få rutin på och skulle önska en kommungemensam utbildning i systemet.

Det lyfts fram vid intervjuerna på Degebergaskolan att det finns socioekonomiska svårigheter i skolområdet och de arbetar mycket med kommunikationen med vårdnadshavarna för att lyfta fram vikten av att eleverna går i skolan. På skolan finns det fall av problematisk frånvaro där särskild undervisning i hemmet genomförs av specialpedagog. I vissa fall är det av säkerhetsskäl inte möjligt för specialpedagogen att åka till hemmet själv utan får då sällskap av skolans kurator eller studie- och yrkesvägledare. Enligt intervjuerna kan detta ta två anställda i anspråk under två timmar per tillfälle. Det lyfts vidare fram att de i en klass med 24 elever har 10 elever med behov av särskilt stöd. Det lyfts fram vid intervjuerna att ett stort elevantal med behov av särskilt stöd har en negativ påverkan på skolans ekonomiska resultat och gör det svårt för skolan att bedriva sitt uppdrag och samtidigt hålla sig inom beslutade budgetramar.

På Degebergaskolan kontrollerar elevhälsoteamet regelbundet elevernas frånvaro i syfte att tidigt kunna sätta in åtgärder i de fall frånvaron har blivit eller riskerar att bli problematisk. Det finns en blankett *"uppföljning av frånvaro"* som elevhälsoteamet lämnar till elevens mentor i det fall eleven haft en omfattande frånvaro under innevarande termin. Det framgår på blanketten att mentorn ska besvara frågorna och lämna blanketten till kuratorn så fort som möjligt. Exempel på frågor är *"bedömer du att frånvaron riskerar att påverka elevens möjlighet att klara målen?"* och *"vill du aktualisera ärendet till elevhälsan utifrån frånvaro eller annan orsak?"*.

På Fjälkingeskolan finns en arbetsgång för elever i behov av stöd vilket på ett överskådligt sätt visar hur detta ska hanteras. Av arbetsgången framgår likt Degebergaskolan och Centralskolan att det först ska genomföras extra anpassningar inom klassens ram vilka dokumenteras i elevens individuella utvecklingsplan. Om eleven trots extra anpassningar ändå riskerar att inte nå målen till årskurs 3, 6, 9 alt kap 1,2 så ska anmälan på blankett ske till elevhälsoteamet och rektor för rådgivning. Vid behov genomförs en kartläggning av mentor, speciallärare/ pedagog, kurator eller skolsköterska och eventuellt tillsammans med undervisande personal. Beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram

sker i elevhälsoteamet. I de fall åtgärdsprogram ska upprättas utarbetas det av mentor, undervisande lärare med stöd av speciallärare/ pedagog. Detta sker i samråd med vårdnadshavare. Rektor fattar beslut innan publicering av åtgärdsprogram i systemet. Ett alternativ till åtgärdsprogram är att de extra anpassningarna intensifieras, exempelvis tidsbegränsade insatser av speciallärare/ pedagog och kurator. Detta ska enligt arbetsgången dokumenteras i elevens individuella utvecklingsplan. Enligt intervju med rektorerna på Fjälkingeskolan har anser de att arbetsgången är känd på skolan och det har blivit tydligare och det blir inte lika många ”korridorsärenden” numera utan lärare/ mentorer använder blanketten för anmälan av ärenden till elevhälsoteamet.

Enligt intervju med elevhälsoteamet ska lärarna signalera till elevhälsoteamet om någon elev har hög frånvaro. Elevhälsoteamet går en gång i månaden igenom elevernas frånvaro och följer upp detta om frånvaron överstiger 20 %. I de fall elevhälsoteamet är oroliga för eleven kallar de till ett skolmöte där vårdnadshavare, rektor, klasslärare och specialpedagog närvarar.

Fjälkingeskolan lyfter fram att det även finns särskilt begåvade barn som också behöver anpassning vilka också kan stimma i klassrummet vid understimulans. Rektorerna ska ta fram en handlingsplan för särskilt begåvade barn vilken beräknas vara färdigställd under vårterminen 2019.

Den Centrala elevhälsoenheten har ett närvaroteam bestående av specialpedagog, kurator och legitimerad psykolog vilka ska vara ett stöd för grundskolan och grundsärskolan i arbetet med att vända elevers frånvaro till närvaro. Närvaroteamet kan bland annat bidra med utökad kartläggning och kontakt med familjen.

4.5.2. Bedömning

Kontrollmålet bedöms som delvis uppfyllt.

Vi konstaterar att barn- och utbildningsnämnden beslutat om riktlinjer för elevhälsans arbete men att dess innehåll ännu inte är implementerade i organisationen. Av denna anledning har det skiljt sig mellan skolorna om en lokal elevhälsoplan upprättats. Vi bedömer att det är av vikt att barn- och utbildningsnämnden säkerställer att riktlinjerna implementeras och att barn- och utbildningsnämnden genomför en uppföljning av att samtliga skolor tar fram en lokal elevhälsoplan.

Vi konstaterar att det finns rutiner upprättade på skolorna för att elever med behov av stöd ska uppmärksammas och utredas. Vi konstaterar vidare att hanteringen av anmälan till elevhälsan genomgår ett kulturskifte på skolorna där det går från att ibland ske ”korridorsanmälningar” till att alla anmälningar anmäls till elevhälsan via en blankett.

Sammantaget bedömer vi att det delvis finns fungerande rutiner på skolorna för hur elever med behov av stöd ska uppmärksammas och utredas.

4.6. Det sker ett kontinuerligt och pedagogiskt samarbete mellan elevhälsan och annan personal på skolorna

4.6.1. Iakttagelser

Under avsnitt 3.6 framgår att barn- och utbildningsnämnden antagit riktlinjer för elevhälsan samt att det finns formella rutiner på respektive skola när personalen ska kontakta elevhälsan.

Elevhälsoteamet på Centralskolan lyfter fram att de ofta är ute i klassrummen både för att observera eleverna samt för att kunna ge lärarna råd i den pedagogiska undervisningen. Vidare bedömer elevhälsoteamet att det finns en närhet till lärarna och att de ibland kommer till elevhälsoteamet för tips på nya övningar eller mindre anpassningar inom ramen för klassrummet. Under våren år 2018 hade elevhälsoteamet på Centralskolan handledning för lärarna i förskoleklass och årskurs 1 där metoder för läs och skrivinlärning diskuterades.

Elevhälsoteamet på Degebergaskolan lyfter fram att de har ett oerhört nära samarbete med lärarna och elevhälsoteamet ser även elevhälsoarbetet som en del i ett förebyggande arbete för att behålla lärarna. En bidragande faktor i att det finns ett fungerande samarbete bedöms vara att de specialpedagoger som är med i elevhälsoteamet också är klassmentorer och lärare på skolan.

Enligt rektorerna på Fjälkingskolan sker det i största del ett kontinuerligt och pedagogiskt samarbete mellan elevhälsan och annan personal på skolan bland annat genom morgonmöten en gång i månaden per klass. Rektorerna informerar också om att lärarna kan uppleva att det rektorerna och elevhälsoteamet bör återkoppla fortare kring ärendenas status. Dock lyfts det även fram att lärarna är medvetna om den ärendegång som finns.

4.6.2. Bedömning

Kontrollmålet bedöms som uppfyllt.

Vi konstaterar att samtliga elevhälsoteam bedömer att det finns ett kontinuerligt och pedagogiskt samarbete med annan personal på skolorna. Vi konstaterar vidare att det är viktigt att samarbetet mellan elevhälsan och annan personal på skolorna också bör formaliseras för att inte bli beroende av nyckelpersoner i form av engagerade personer på skolorna. Vi bedömer det som lämpligt att detta framgår av den lokala elevhälsoplanen.

Sammantaget bedöms det finnas ett kontinuerligt och pedagogiskt samarbete mellan elevhälsan och annan personal på skolan.

5. *Bedömningar*

Syftet med granskningen har varit att bedöma om barn- och utbildningsnämnden säkerställer att elevhälsan i grundskolan bedrivs ändamålsenligt.

Utifrån genomförd granskning är bedömningen att barn- och utbildningsnämnden delvis säkerställer att elevhälsan i grundskolan bedrivs ändamålsenligt. Bedömningen grundar sig på utfallet av nedan kontrollmål.

Kontrollmål	Kommentar
Det finns ett systematiskt kvalitetsarbete för elevhälsan	<p>Uppfyllt</p> <p>Vi konstaterar att det finns ett systematiskt kvalitetsarbete för elevhälsan. Vidare konstaterar vi att det tydliggörs i kommunens riktlinjer hur det systematiska kvalitetsarbetet skall genomföras. Vi noterar även att elevhälsans arbete numera ryms inom ramen för årshjulet för inrapportering av systematiskt kvalitetsarbete samt att nämnden framöver skall få ta del av även elevhälsans systematiska kvalitetsarbete. Vidare konstaterar vi att skolorna har ett systematiskt kvalitetsarbete och det sker en rad olika aktiviteter inom ramen för detta. Vi konstaterar även att PMO systemet kan vara ett sätt att skapa enhetlighet i rapporteringen och det är av vikt att tydliggöra hur detta system skall användas för att enhetlighet skall skapas.</p>
Det säkerställs att eleverna erbjuds en bra miljö för sin kunskapsutveckling och personliga utveckling på skolorna	<p>Delvis uppfyllt</p> <p>Vi konstaterar att det sker ett arbete i form av framtagande av styrdokument och aktiviteter för att säkerställa en bra miljö för kunskapsutveckling för eleverna. Vi konstaterar vidare att elevernas arbetsmiljö i klassrummen varierar vilket vi baserar på intervjuerna med elevrådsrepresentanterna där flera elever upplever att det kan vara svårt att finna studiero när det är en stökig miljö i klassrummen. Vi konstaterar vidare att det framgår av den trygghets- och trivselenkät som genomförts att andelen elever som upplever studiero på alla eller nästan alla lektioner endast är 63,1 % hos elever i årskurs 7-9. Vi konstaterar vidare att det anges utmaningar avseende barn med särbegåvning då det</p>

är svårt att utmana dessa elever.

Det sker dokumentation av elevhälsans möten på skolorna

Delvis uppfyllt

Vi konstaterar att det inte finns några lagkrav vilka anger att elevhälsans möten ska dokumenteras men konstaterar att det är framtaget en vägledning för elevhälsan av förvaltningschefen där det framgår att elevhälsans inre arbete bör dokumenteras. Vi konstaterar att dokumentationen av elevhälsans möten inte sker enhetligt mellan skolorna i dagsläget, vilket vi ser som en brist. Vidare konstaterar vi att det i styrdokument och vid intervjuer beskrivs hur systemet PMO skall kunna generera en enhetlig och kvalitetssäker dokumentation, vilket vi ser som positivt. Vi vill lyfta fram vikten av att det efter införande genomförs kommundemensamma utbildningar i PMO systemet vilken inkluderar information hur elevhälsans möten ska dokumenteras.

Bedömningen grundar sig på att det i vägledningen för elevhälsan som är framtagen av förvaltningschefen framgår att elevhälsans inre arbete bör dokumenteras och vi noterar att detta inte sker enhetligt mellan skolorna i dagsläget, vilket vi ser som en brist. Vi noterar dock att det inte finns några lagkrav på dokumentation av elevhälsans möten.

Det finns ett förebyggande och hälsofrämjande arbete för att nå eleverna i ett tidigt stadie av ohälsa

Delvis uppfyllt

Vi konstaterar att det finns styrdokument antagna av barn- och utbildningsnämnden vilka lyfter fram vikten av ett förebyggande och hälsofrämjande arbete i skolorna. Vi konstaterar vidare att det framgår av de av nämnden nyligen antagna riktlinjen för elevhälsoarbetet att de lokala elevhälsoplanerna ska innehålla ett avsnitt om skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete vilket vi ser som positivt. Vi konstaterar att det varierar mellan skolorna i vilken utsträckning det sker ett förebyggande och hälsofrämjande arbete. Vi anser att nämnden bör säkerställa att det finns likvärdiga förutsättningarna för ett förebyggande och hälsofrämjande arbete ute på skolorna.

Det finns fungerande rutiner på skolorna för hur elever med behov av stöd ska uppmärksammas och utredas

Delvis uppfyllt

Vi konstaterar att barn- och utbildningsnämnden beslutat om riktlinjer för elevhälsans arbete men att dess innehåll ännu inte är implementerade i organisationen. Av denna anledning har det skiljt sig mellan skolorna om en lokal elevhälsoplan upprättats. Vi bedömer att det är av vikt att barn- och utbildningsnämnden säkerställer att riktlinjerna implementeras och att barn- och utbildningsnämnden genomför en uppföljning av att samtliga skolor tar fram en lokal elevhälsoplan.

Vi konstaterar att det finns rutiner upprättade på skolorna för att elever med behov av stöd ska uppmärksammas och utredas. Vi konstaterar vidare att hanteringen av anmälan till elevhälsan genomgår ett kulturskifte på skolorna där det går från att ibland ske ”korridorsanmälningar” till att alla anmälningar anmäls till elevhälsan via en blankett.

Det sker ett kontinuerligt och pedagogiskt samarbete mellan elevhälsan och annan personal på skolorna

Uppfyllt

Vi konstaterar att samtliga elevhälsoteam bedömer att det finns ett kontinuerligt och pedagogiskt samarbete med annan personal på skolorna. Vi konstaterar vidare att det är viktigt att samarbetet mellan elevhälsan och annan personal på skolorna också bör formaliseras för att inte bli beroende av nyckelpersoner i form av engagerade personer på skolorna. Vi bedömer det som lämpligt att detta framgår av den lokala elevhälsoplanen

5.1. Rekommendationer

Vi rekommenderar barn- och utbildningsnämnden

- att efter införandet av PMO systemet genomföra kommundemensamma utbildningar där information ges på vilket sätt elevhälsans möten ska dokumenteras,
- att nämnden arbetar vidare för att säkerställa att även särskilt begåvade barn får det stöd som behövs i form av ökade utmaningar,
- att nämnden säkerställer att det finns förutsättningar för skolorna att skapa studiero i klassrummen vilket bedöms som viktigt för att eleverna ska nå sina kunskapsmål samt en bra miljö för kunskapsutveckling och personlig utveckling för eleverna,
- att nämnden fortsatt arbetar med att skapa förutsättningar för ett likvärdigt förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolorna,
- att nämnden säkerställer att riktlinjerna för elevhälsans arbete och dess innehåll implementeras i verksamheten samt att det genomförs en uppföljning av att samtliga skolor tar fram en lokal elevhälsoplan,
- att nämnden fortsatt vidtar åtgärder för att korta ner väntetiden för ärenden till den centrala elevhälsan.

2019-01-30

Lena Salomon

Malin Jönsson

Uppdragsledare

Projektledare